

REPUBLIKA SLOVENIJA DRŽAVNI ZBOR

Ljubljana, 20.4.2010

Skupina poslancev (Lojze Posedel in Franco Juri)

PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA

I. PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE

Na podlagi 168. člena Ustave Republike Slovenije predlagamo državnemu zboru, da začne postopek za spremembo Ustave Republike Slovenije, ki je potrebna:

- da se odpravi recidive preteklosti oz. ostanke vseobsegajoče poslanske imunitete, katere doseg se je sicer z razvojem demokratičnih družbenih odnosov zožal;
- da se poslanska imuniteta kot anahronizem, ki je v nasprotju z načelom enakosti, odpravi;
- da se odpravi pravica poslancem, ki omejuje državne organe pri vodenju kazenskega postopka;
- da poslanci v celoti prevzamejo odgovornost za svoja ravnanja in dejanja oziroma da se odpravi pravica, ki poslancem omogoča izmikanje odgovornosti za svoja ravnanja in dejanja.

Zato predlagamo spremembo oz. črtanje 83. in 167. člena ter spremembo 100. člena Ustave Republike Slovenije.

Predlagane spremembe 83., 100. in 167. člena Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju: ustava) predvideva, da se imuniteta poslanca Državnega zbora Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) in člana Državnega sveta Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni svet) ter sodnikov Ustavnega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju: ustavno sodišče), ki je sedaj urejena v teh členih, v celoti odpravi. Z odpravo imunitete poslancev postanejo nepotrebne tudi določbe o imuniteti članov državnega sveta in sodnikov ustavnega sodišča (ustava namreč določa, da ti uživajo enako imuniteto kakor poslanci državnega zbora). Skladno s tem se zato predlaga črtanje drugega odstavka 100. člena in sprememba 167. člena (prvi določa, člani državnega sveta uživajo enako imuniteto kakor poslanci in da o imuniteti odloča državni

svet, drugi pa, da sodniki ustavnega sodišča uživajo enako imuniteto kakor poslanci državnega zbora in da o imuniteti odloča državni zbor).

Na sejah ustavne komisije in državnega zbora nas bosta zastopala Lojze Posedel in Franco Juri.

OBRAZLOŽITEV

Ustavna ureditev imunitete poslancev državnega zbora je predmet kritične obravnave strokovne, politične in tudi širše javnosti praktično že vse od njene uveljavitve leta 1991. Na pomanjkljivost in deloma tudi neustreznost ureditve poslanske imunitete so nekateri opozarjali že kmalu po sprejemu nove ustave, torej še preden so se pomanjkljivosti pokazale v praksi, kasneje pa se je strokovna kritika samo še stopnjevala. Pri tem se je izpostavljala zlasti procesna imuniteta, ki je specifična v vrsti elementov in bistveno bolj ekstenzivno določena kot v ureditvah drugih evropskih držav, zaradi česar prihaja v praksi do različnih zlorab tega ustavnega instituta.

Spremembe ureditve poslanske imunitete so bile predlagane že dokaj hitro po sprejemu ustave. Te so se v začetku nanašale predvsem na zakonsko in poslovniško ureditev poslanske imunitete, kasneje pa je postalo jasno, da teh vprašanj brez spremembe ustave ni mogoče povsem ustrezno rešiti. Prvo pobudo za spremembo ustave je dal državni svet že leta 1994, drugi predlog pa je skupina poslancev vložila leta 2001. Ob nespremenjeni ustavni določbi je postopek procesne imunitete nekoliko bolj restriktivno uredil nov Poslovník Državnega zbora iz leta 2002 (v nadaljevanju: poslovnik), konec leta 2004 in v začetku leta 2005 pa so bili vloženi kar trije predlogi za spremembo 83. člena ustave. Po umiku enega izmed njih sta v ustavnorevidzijskem postopku ostala dva predloga; eden je predvideval odpravo procesne imunitete (EPA 56-IV), drugi pa kar odpravo celotnega instituta poslanske imunitete (EPA 101-IV). Nobeden od njiju ni bil sprejemljiv oz. užíval zadostne podpore.

Ob obravnavi teh predlogov za spremembo 83. člena ustave so člani ustavne komisije naložili predsedniku ustavne komisije Francu Cukjatiju, da skupaj s prvopodpisanimi predlagateljema (Miran Potrč in mag. Branko Grims) poskuša najti sporazumno besedilo spremembe 83. člena ustave. Prvopodpisana sta soglašala, da naj bo izhodišče za spremembo ustavne ureditve imunitete 9. člen Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih Skupnosti, ki določa, da se zoper člana Evropskega parlamenta ne sme začeti preiskave, ne sme biti priprt niti se zoper njega ne sme začeti sodnega postopka zaradi mnenja ali glasu, ki ga je izrekel pri opravljanju svojih dolžnosti. Strokovna skupina za vprašanja poslanske imunitete pri ustavni komisiji je na podlagi tako sprejetega izhodišča in po izmenjavi mnenj s predlagateljema pripravila besedilo možne spremembe 83. člena ustave. To besedilo je dobilo preliminarno večinsko podporo poslanskih skupin Državnega zbora, a kljub temu predlog ustavnega zakona na ustavni komisiji ni bil sprejet. S tem je bil postopek za spremembo 83., 100. in 167. člena Ustave Republike Slovenije (EPA 664-IV) končan.

Veljavna ustavna ureditev poslanske imunitete

Poslanska imuniteta je tradicionalni institut vseh ustavnih ureditev sodobnih parlamentarnih držav. Kljub sodobnemu demokratičnemu in pravnemu okolju, ki ni primerljivo s časom in okoljem, v katerem je poslanska imuniteta pred več sto leti nastala, v primerjalnem pravu prevladuje stališče, da razlogi za njen obstoj še niso prenehali. To velja zlasti za materialno in nekoliko manj za procesno imuniteto. Bistvo parlamentarnega dela je svobodna razprava in odločanje v parlamentu, to pa je pogojeno s svobodo vsakega poslanca, da brez strahu pred kazensko ali drugo pravno odgovornostjo izraža svoja mnenja, poglede in stališča. Materialno imuniteto zato pogosto označujemo kar s svobodo govora, ki poslancu omogoča, da lahko svobodno in neovirano nastopa v parlamentu, govori, kritizira delo vlade in drugih državnih organov, izraža svoja mnenja in glasuje, ne da bi bil za to kazensko ali kako drugače kaznovan.

Poslansko imuniteto lahko na splošno opredelimo kot pravno neodgovornost in pravno nedotakljivost poslancev za določena (najpogosteje kazniva) dejanja. Njen namen je omogočiti predstavniškemu telesu neodvisno in nemoteno delo ter zagotoviti možnosti za svobodno delovanje njegovih članov pri opravljanju funkcije, v katero so bili izvoljeni. Imuniteta predstavlja jamstvo pravne varnosti in samostojnosti članov predstavniškega telesa pri opravljanju njihove funkcije, zlasti pred možnimi arbitrarnimi postopki izvršnih organov, pa tudi posameznikov, in pred neutemeljenim preganjanjem poslancev. Čeprav pomeni imuniteta svojevrsten suspenz uporabe nekaterih kazenskih in drugih pravnih norm, ki so jih dolžni državni organi uporabljati enako zoper vse državljane, in izjemo od ustavnega načela enakosti pred zakonom, imuniteta ne predstavlja osebne pravice ali privilegija posameznika (ki bi bil priznan *ad personam*), temveč je v interesu njegove funkcije in v interesu parlamenta. Imuniteta ni vzpostavljena zaradi interesov posameznika, temveč v javnem interesu, zato se opredeljuje kot institut javnega prava.

Ustava opredeljuje imuniteto poslancev državnega zbora v 83. členu. Prvi odstavek tega člena določa, da poslanec državnega zbora ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah državnega zbora ali njegovih delovnih teles. S tem je ustava opredelila materialno (materialnopravno) imuniteto (tudi imuniteta neodgovornosti ali indemnitet). Ta je določena glede na vrsto oziroma obseg odgovornosti in vrsto kaznivega dejanja ter glede na njeno funkcionalno, prostorsko in časovno dimenzijo, iz česar izhajajo njene naslednje značilnosti:

- imuniteta ne izključuje vsakršne odgovornosti poslanca za izrečeno mnenje ali glas, temveč le kazensko odgovornost,
- imuniteta ne zajema vseh kaznivih dejanj, temveč le tista, ki jih lahko izvrši poslanec z izražanjem svojega mnenja ali glasu,
- kazenska odgovornost za mnenje ali glas je izključena samo v primeru, če ga je poslanec izrekel na sejah državnega zbora ali njegovih delovnih teles, ne pa tudi drugje,
- imuniteta je samo poklicna, kar pomeni, da izključuje odgovornost poslanca za dejanje, ki ga stori neposredno pri opravljanju svoje funkcije,

- glede na časovno veljavnost je indemnitetna absolutna, ker varuje poslanca tako v času opravljanja njegove funkcije oziroma mandata kot tudi po njenem prenehanju,
- imuniteta ni odvisna od soglasja državnega zbora in njej se poslanec tudi ne more odreči, saj deluje neodvisno od njegove volje.

Drugi odstavek 83. člena ustave določa, da poslanec ne sme biti priprt niti se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne sme začeti kazenski postopek brez dovoljenja državnega zbora, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let. Tretji odstavek tega člena predpisuje, da državni zbor lahko prizna imuniteto tudi poslancu, ki se nanjo ni skliceval ali ki je bil zaloten pri kaznivem dejanju iz drugega odstavka. --

teh dveh odstavkih je opredeljena procesna (procesnoppravna) imuniteta (tudi imuniteta nedotakljivosti), ki jo obeležujejo naslednje značilnosti:

- imuniteta ne izključuje kazenske odgovornosti poslanca, temveč pod določenimi pogoji varuje poslanca pred priporom (ne pa vsakršnim odvzemom svobode) in kazenskim postopkom (ne pa tudi pred prekrški, civilnimi delikti, disciplinskimi postopki ipd.),
- imuniteta je poklicna in nepoklicna, kar pomeni, da ni vezana samo na opravljanje poslanske funkcije, temveč se razteza tudi na dejanja zunaj te funkcije,
- o priznanju imunitete, na katero se je poslanec skliceval, odloča državni zbor,
- tej imuniteti se lahko poslanec odreče oziroma se nanjo ne sklicuje, vendar mu jo lahko državni zbor naknadno prizna,
- državni zbor lahko naknadno prizna imuniteto tudi za flagrantne delikte,
- imuniteta ni absolutna, temveč relativna, ker varuje poslanca le toliko časa, dokler traja njegov mandat v državnem zboru, pa še to pod pogojem, da se je nanjo skliceval oziroma da mu jo je državni zbor priznal (v času trajanja mandata se zastaranje kazenskega pregona pretrga – v tem času relativni zastaralni roki ne tečejo, kar pa ne velja za absolutno zastaranje).

Institut poslanske imunitete se v novi ustavi v glavnem ne razlikuje od ureditve v prejšnji Ustavi SR Slovenije iz leta 1974. Veljavna ureditev je bila nekritično povzeta po prejšnji ustavi, čeprav je bil položaj in vloga delegata v skupščinskem sistemu, kot tudi sam ustavni in politični sistem, povsem drugačen, kot je položaj in vloga poslanca v parlamentarnem sistemu, utemeljenem na načelu delitve oblasti. Primerjava ureditve instituta imunitete poslancev v večini zahodnoevropskih ureditev (državah članicah EU) z ureditvijo pri nas nedvoumno pokaže, da je materialna imuniteta v glavnem primerljiva, ureditev procesne imunitete pa je v vrsti elementov specifična in bistveno bolj ekstenzivna. Pri materialni imuniteti so razlike med našo in večino evropskih ureditev zlasti v obsegu odgovornosti (poleg kazenske je večinoma izključena tudi odškodninska oziroma civilna, ponekod pa kar vsaka pravna odgovornost) in glede prostorske veljavnosti imunitete (v velikem številu držav se neodgovornost poslanca za mnenje ali glas razteza na celotno opravljanje poslanske funkcije in ne le na seje parlamenta in njegovih delovnih teles).

Drugače pa je pri procesni imuniteti poslancev, ki v vrsti elementov odstopa od ureditve v večini držav članic EU. Posebnost naše ureditve je zlasti v pravici poslanca, da se na imuniteto ne sklicuje. Ta pravica vsebuje elemente subjektivne pravice poslanca. Za

prevladujočo pravno teorijo in doktrino imuniteta ni vzpostavljena zaradi interesov posameznega poslanca, temveč v javnem interesu, kar ima za posledico, da o imuniteti lahko odloča samo parlament, katerega član je poslanec, ne pa poslanec sam. Ker pa državni zbor lahko poslancu naknadno prizna imuniteto, na katero se ni skliceval (končna odločitev je v pristojnosti državnega zbora), vsebuje ta imuniteta elemente javnopravnega instituta in subjektivne pravice. Tudi z vidika vodenja kazenskega postopka bi bilo ustrežnejše, če ustava ne bi dopuščala te možnosti (nesklincevanja na imuniteto) in bi pristojni državni organ na začetku postopka zahteval dovoljenje za pripor oziroma začetek kazenskega postopka in s tem ugotovil, ali bo lahko vodil postopek, ali pa bo ta s strani državnega zbora suspendiran. Takšna praksa je v svetu prevladujoča in seveda logična, kajti v teh sistemih poslancu ne priznavajo pravice do suspenza lastne imunitete. V primerjalnopravni teoriji zato ugotavljajo, da se poslanec ne more odreči imuniteti, ker ta učinkuje neodvisno od njegove volje. Bolj konsistentno in skladno s pravno naravo imunitete je, da poslanec ne razpolaga s pravico do suspenza svoje imunitete, pač pa je ta pravica priznana le parlamentu. Medtem ko je pri nas dovoljenje parlamenta potrebno tako za odreditev pripora kot tudi za začetek kazenskega postopka proti poslancu, je v nekaterih tujih ureditvah dovoljenje potrebno samo za njegov pripor oziroma odvzem prostosti, ali pa se dovoljenje zahteva le v času zasedanja parlamenta. Poleg tega imuniteta ponekod vključuje tudi druge posege v poslančevo zasebnost. V večini držav pa nepoklicna imuniteta ne zajema flagrantnih deliktov poslanca, ali pa jim je ob takih deliktih izjemoma priznana samo za pripor, ne pa tudi za kazenski postopek. Naša ustava pri takih deliktih ne razlikuje med priporom in začetkom kazenskega postopka, poleg tega pa pri kaznivem dejanju postavlja mejo na kazen zavora nad pet let. Še več, državni zbor lahko naknadno prizna imuniteto tudi takemu poslancu.

Veljavna ustavna ureditev imunitete članov državnega sveta

Ustavno pravni strokovnjaki za položaj državnega sveta navajajo, da državnega sveta kot državni organ ni moč uvrstiti kot nosilca nobene od treh vej oblasti. Pri čemer pa mu priznavajao položaj in vlogo nekakšnega poldruega parlamentarnega doma, saj ima pristojnosti, ki gredo zakonodajnim organom kot so pravica predlagati zakone, dajati veto na zakon itd.

Zato tako kot poslanci tudi člani državnega sveta uživajo imuniteto, ki je popolnoma enaka kot poslanska imuniteta (100. člen ustave); obsega tako profesionalno kot tudi neprofesionalno imuniteto. Poleg tega državni svet sam odloča o imuniteti svojega člana, in sicer v osnovi pod enakimi pogoji in na enak način kot odloči o imuniteti poslanca državni zbor.

Pri odpravi imunitete poslancev, določene v 83. členu ustave, je treba upoštevati, da ta vključuje tudi člane državnega sveta. Ustava namreč v drugem odstavku 100. člena določa, da člani državnega sveta uživajo enako imuniteto kakor poslanci. O priznanju imunitete poslancev odloča državni zbor, članov državnega sveta pa državni svet sam. Zaradi odprave poslanske imunitete postanejo nepotrebne tudi te določbe. Zato se predlaga črtanje drugega odstavka 100. člena.

Veljavna ustavna ureditev imunitete ustavnih sodnikov

Ustava namreč v 167. členu določa, da sodniki ustavnega sodišča uživajo enako imuniteto kakor poslanci. O priznanju imunitete poslancev in sodnikov ustavnega sodišča odloča Državni zbor. Zaradi odprave poslanske imunitete postanejo te določbe nekonsistentne. Zato se predlaga sprememba 167. člena in sicer tako, da se za ustavne sodnike posebej določi imuniteta podobno kot to velja za sodnike. Predlagamo, da ustavni sodnik ne sme biti priprt, niti ne sme biti brez dovoljenja državnega zbora zoper njega začet kazenski postopek, če je osumljen kaznivega dejanja pri opravljanju svoje funkcije in da ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je dal pri odločanju v sodišču.

Predlagana sprememba ustavne ureditve poslanske imunitete

Vprašanje (ne)utemeljenosti poslanske imunitete je zopet postalo aktualno ob nedavnem dogajanju v zvezi z nekaterimi poslanci. Razpravo o tem je, poleg trgovanja s poslanskimi glasovi, groženj, domnevnih izsiljevanj in posedovanja nedovoljenega orožja, sicer spodbudila tudi pogosta uporaba sovražnega govora v parlamentu oziroma nedostojna raven polemičnih nastopov ter žaljenja nekaterih poslancev.

Ustava veleva, da smo v Republiki Sloveniji pred zakonom vsi enaki. Pa ni tako. Ustava opredeljuje imuniteto poslancev Državnega zbora v 83. členu. Prvi odstavek tega člena določa, da poslanec Državnega zbora ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah Državnega zbora ali njegovih delovnih teles. S tem je ustava opredelila materialno (materialnopravno) imuniteto (tudi imuniteta neodgovornosti ali indemnitet).

Poleg tega drugi odstavek 83. člena ustave določa, da poslanec ne sme biti priprt niti se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne sme začeti kazenski postopek brez dovoljenja Državnega zbora, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let. Tretji odstavek tega člena predpisuje, da Državni zbor lahko prizna imuniteto tudi poslancu, ki se nanjo ni skliceval ali ki je bil zaloten pri kaznivem dejanju iz drugega odstavka. V teh dveh odstavkih je opredeljena procesna (procesnopravna) imuniteta (tudi imuniteta nedotakljivosti).

Drugače rečeno: če poslanca zalotijo med krajo, bo o tem, ali ga lahko obravnavajo organi pregona oziroma nadaljujejo kazenski pregon, odločal državni zbor. Če pri istem dejanju zalotijo navadnega državljana, pa bo takoj deležen kazenskega pregona. Kje je tukaj enakost? Je res v takih primerih potrebno - v imenu demokracije - zaščititi institut poslanca, češ da drugače grozi oviranje poslančevega dela in s tem državnega zbora kot celote. Drži, to je tveganje. A ob dejstvu, da bi morali biti prav poslanci zgled primernega ravnanja v skladu z ustavo in zakonom, ta grožnja po našem mnenju ni

relevantna. Dejanje ali izrečena beseda poslanca ima večjo težo od navadnega državljana. Zato je tudi odgovornost poslanca večja. Poslancu, ki ravna v skladu z ustavo in zakoni (ne obrekuje, ne žali in ne podpihuje k nestrpnosti in nasilju ali ki ni korumpiran in ne izsiljuje), ne grozi nobena kazen. Skratka, poslanci bi preživeli in delali lahko v dobro te družbe in države tudi brez imunitete.

Prepričani smo torej, da je sedanja ureditev neprimerna, saj omogoča izogibanje odgovornosti za kazniva dejanja in torej zlorabo za zadovoljevanje osebnih interesov posameznikov, kar je po naši oceni povsem nedopustno in znižuje ugled parlamenta ter političnega sistema predstavniške demokracije v celoti.

Ker se je v dosedanjih razpravah pokazala možnost, da lahko dosežemo soglasje o rešitvi - v prejšnjem mandatu je bila predlagana odprava celotnega instituta poslanske imunitete (EPA 101-IV) - predlagamo, da se poslanska imuniteta omeji v res največji možni meri tako, da se ta institut za poslance državnega zbora preprosto ukine. Slednje pomeni, da se smiselno ukinja tudi imuniteta članov državnega sveta in sodnikov ustavnega sodišča.

II. OSNUTEK USTAVNEGA ZAKONA O SPREMEMBI USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

I.

V Ustavi Republike Slovenije (Uradni list Republike Slovenije št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 in 68/06) se spremenijo naslednje določbe:

1. 83. člen se črta.

2. V 100. členu se v naslovu člena črta besedilo " in imuniteta ".

Črta se drugi odstavek.

3. Besedilo 167. člena se spremeni tako, da se glasi:

" Sodnik ustavnega sodišča ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je dal pri odločanju v sodišču.

Sodnik ustavnega sodišča ne sme biti priprt, niti ne sme biti brez dovoljenja državnega zbora zoper njega začel kazenski postopek, če je osumljen kaznivega dejanja pri opravljanju funkcije sodnika ustavnega sodišča."

II.

Ta ustavni zakon se ne uporablja za odločitve Državnega zbora in Državnega sveta o priznanju imunitete, sprejete pred njegovo uveljavitvijo.

Ta ustavni zakon začne veljati z razglasitvijo v Državnem zboru Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV

Vprašanje (ne)utemeljenosti poslanske imunitete je zopet postalo aktualno ob nedavnem dogajanju v zvezi z nekaterimi poslanci. Razpravo o tem je, poleg trgovanja s poslanskimi glasovi, groženj, domnevnih izsiljevanj in posedovanja nedovoljenega orožja, sicer spodbudila tudi pogosta uporaba sovražnega govora v parlamentu oziroma nedostojna raven polemičnih nastopov ter žaljenja nekaterih poslancev.

Ustava veleva, da smo v Republiki Sloveniji pred zakonom vsi enaki. Pa ni tako. Ustava opredeljuje imuniteto poslancev Državnega zbora v 83. členu. Prvi odstavek tega člena določa, da poslanec Državnega zbora ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah Državnega zbora ali njegovih delovnih teles. S tem je ustava opredelila materialno (materialnopravno) imuniteto (tudi imuniteta neodgovornosti ali indemniteteta).

Poleg tega drugi odstavek 83. člena ustave določa, da poslanec ne sme biti priprt niti se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne sme začeti kazenski postopek brez dovoljenja Državnega zbora, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let. Tretji odstavek tega člena predpisuje, da Državni zbor lahko prizna imuniteto tudi poslancu, ki se nanjo ni skliceval ali ki je bil zaloten pri kaznivem dejanju iz drugega odstavka. V teh dveh odstavkih je opredeljena procesna (procesnoppravna) imuniteta (tudi imuniteta nedotakljivosti).

Drugače rečeno: če poslanca zalotijo med krajo, bo o tem, ali ga lahko obravnavajo organi pregona oziroma nadaljujejo kazenski pregon, odločal državni zbor. Če pri istem dejanju zalotijo navadnega državljana, pa bo takoj deležen kazenskega pregona. Kje je tukaj enakost? Je res v takih primerih potrebno - v imenu demokracije - zaščititi institut poslanca, češ da drugače grozi oviranje poslančevega dela in s tem državnega zbora kot celote. Drži, to je tveganje. A ob dejstvu, da bi morali biti prav poslanci zgled primernega ravnanja v skladu z ustavo in zakonom, ta grožnja po našem mnenju ni relevantna. Dejanje ali izrečena beseda poslanca ima večjo težo od navadnega državljana. Zato je tudi odgovornost poslanca večja. Poslancu, ki ravna v skladu z ustavo in zakoni (ne obrekuje, ne žali in ne podpihuje k nestrpnosti in nasilju ali ki ni korumpiran in ne izsiljuje), ne grozi nobena kazen. Skratka, poslanci bi preživeli in delali lahko v dobro te družbe in države tudi brez imunitete.

Prepričani smo torej, da je sedanja ureditev neprimerna, saj omogoča izogibanje odgovornosti za kazniva dejanja in torej zlorabo za zadovoljevanje osebnih interesov posameznikov, kar je po naši oceni povsem nedopustno in znižuje ugled parlamenta ter političnega sistema predstavniške demokracije v celoti.

Ker se je v dosedanjih razpravah pokazala možnost, da lahko dosežemo soglasje o rešitvi - v prejšnjem mandatu je bila predlagana odprava celotnega instituta poslanske imunitete (EPA 101-IV) - predlagamo, da se poslanska imuniteta omeji v res največji možni meri tako, da se ta institut za poslance državnega zbora preprosto ukine. Slednje pomeni, da se smiselno ukinja tudi imuniteta članov državnega sveta in spremeni imuniteta sodnikov ustavnega sodišča.

BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

83. člen (poslanska imuniteta)

Poslanec Državnega zbora ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah Državnega zbora ali njegovih delovnih teles.

Poslanec ne sme biti priprt niti se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne sme začeti kazenski postopek brez dovoljenja Državnega zbora, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let.

Državni zbor lahko prizna imuniteto tudi poslancu, ki se nanjo ni skliceval ali ki je bil zaloten pri kaznivem dejanju iz prejšnjega odstavka.

100. člen (nezdružljivost funkcije in imuniteta)

Član državnega sveta ne sme biti hkrati poslanec v državnem zboru.

Člani državnega sveta uživajo enako imuniteto kakor poslanci. O imuniteti odloča državni svet.

167. člen (imuniteta)

Sodniki ustavnega sodišča uživajo enako imuniteto kakor poslanci državnega zbora. O imuniteti odloča državni zbor.

Ime in priimek poslanca/ke	Podpis
1. Lojze Posedel	
2. Franco Juri	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	

17.	
18.	
19.	
20.	